

המכללה האקדמית נתניה ביה"ס למשפטים

משפט חוקתי
ד"ר שוקי שגב
תשס"ח, מועד א'

הוראות:

- א. משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן כל הארכת זמן. נא תכננו את מסגרת הזמן שלכם בהתאם.
- ב. ספרים סגורים.
- ג. יש לכתוב את התשובות על צידו האחד של הדף. כתיבה מעבר למקום המוקצב לא תיבדק.
- ד. הקדישו מחשבה לתשובה לפני שתתחילו לכתוב אותה והשתמשו באסמכתאות.

ענו על שלוש השאלות הבאות (15 נק' לשאלה – מקסימום שני עמודים לשאלה)

1. בהחלטה בבג"ץ 2728/06 עמותת אומץ נ' ראש הממשלה, שעסקה בעתירה להקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקר התנהלות הדרג המדיני והדרג הצבאי במלחמת לבנון השנייה, כתב השופט אשר גרוניס:

"לעניות דעתי, אין ניסיונו של השופט רב ככל שיהא, ואין בכישוריו המקצועיים המיוחדים כדי להקנות לו סמכות, כושר ויכולת לקבוע האם צריך להקים ועדה מסוג כלשהו לבדיקת הלחימה בלבנון ואם כן, האם יש להקים ועדה מסוג אחד ולא מסוג אחר. ...הסוגיות האמורות מצויות כל כולן בספירה הציבורית. אין הן נוגעות לשאלות של זכויות אדם".
הסבירו את עמדתו וחוו דעתכם.

2. "כל דיאלוג, שיחה והתדיינות מעוצבים לא רק על ידי מה שהמשתתפים בוחרים לומר, אלא גם על ידי מה שהם בוחרים לא לומר. בדומה, כל החלטה מעוצבת לא רק על ידי מה שהאחרים לה החליטו, אלא גם על ידי מה שהם לא החליטו."

א) הסבירו וחדגומו האם וכיצד באים דברים אלה לידי ביטוי במשפט החוקתי הישראלי בכלל ובסוגיית חופש הביטוי בפרט.

ב) מהם היתרונות והחסרונות של אי דיון ומניעת דיון מנקודת מבט חוקתית?

3. בבג"ץ 212/03 חרות התנועה הלאומית נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה, פ"ד נז(1) 750 כתב הנשיא ברק:

"סמכותו של בית-המשפט הגבוה לצדק יונקת חיותה מהוראות חוק-יסוד: השפיטה (סעיף 15). היא מעוגנת אפוא בהוראה חוקתית-על-חוקית. אין בכוחה של הוראת חוק לשנות מהוראותיו של חוק יסוד. ...בדומה, אין בכוחו של חוק רגיל לפגוע בהוראת חוק יסוד אלא אם כן הדבר מתאפשר על-ידי פיסקת ההגבלה.... על-כן אין בכוחה של הוראת סעיף 137 לחוק הבחירות לשלול את סמכותו של בית-המשפט הגבוה לצדק. ...ניתן להגיע לאותה תוצאה עצמה - ולדעתי זו גם הדרך הראויה - על-ידי מתן פירוש חדש לדיבור 'שום בית משפט' כמתייחס לכלל בתי-המשפט למעט בית-המשפט הגבוה לצדק. ...פירוש זה עולה בקנה אחד עם התפיסה כי 'זכות הגישה לבית-המשפט אין היא זכות-יסוד במובנו הרגיל של המושג זכות-יסוד. ... [קיומה הינו תנאי הכרחי וחיוני לקיומן של שאר זכויות-היסוד'. נמצא כי מוסמכים אנו לדון בעתירה שלפנינו. "

הסבירו דברים אלו וחוו דעתכם.

4. בארו את חמשת המושגים הבאים (3 נק' למושג - מקסימום שש שורות למושג)

א. דמוקרטיה רובנית.

ב. שונות רלוואנטית.

ג. חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל.

ד. בג"ץ 7715/95 עמותת שוחרי גילת נ' שר החינוך.

ה. הזכות לבחור ולהיבחר.

6. אירוע (40 נק' - מקסימום שני עמודים)

ביום 1.8.08 תיקנה הכנסת את חוק העונשין כדלקמן:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף מי שפורץ או נכנס לבית המגורים, בית העסק או המשק החקלאי המגודר, שלו או של זולתו, בכוונה לבצע עבירה, או מי שמנסה לפרוץ או להיכנס כאמור."

בדברי ההסבר נכתב כי התיקון הנ"ל לחוק העונשין נחוץ בשל אוזלת ידה של מערכת אכיפת החוק בטיפול בעברייני רכוש.

משה, חבר בארגון צדק ושוויון לכולם, מעוניין לעתור לבג"ץ לביטול החוק. חוו דעתכם.

בהצלחה!!!

